

Wouter Kusters: 'Filosofie van de waanzin' Fundamentele en grensoverschrijdende inzichten. Uitgeverij Lemniscaat, Rotterdam 2014. ISBN 9789047706328 (Psychiatrie/ Psychose/heel de mens/ Vernieuwende patiëntvriendelijke ideeën/ AG/ED/PO) Zie ook: <http://www.lemniscaat.nl>

Soort boek/Ziekte/ Stijl:

'Het medische discours heeft de waanzin geclaimd. Het brein-denken van Dick Swaab is veel te dominant in de psychiatrie. Volgens die stroming is een psychose een symptoom van een hersenziekte, zonder enige betekenis, en moet de "wartaal" zo snel mogelijk gedempt worden met medicatie. Daarmee wordt de filosofische kracht van een psychose ontkend. Je kunt een psychose niet los zien van de persoon.(...)'

zie: <http://www.vn.nl/waanzin-is-geen-ziekte>

Boek van 760 pagina's van de hand van Wouter Kusters dat begon als een thesis voor zijn filosofiestudie. Eerder verscheen van zijn hand het boek *Pure Waanzin* waarvoor hij evenals voor dit boek de Socratesbeker voor beste filosofieboek van het jaar ontving. Onderzoeksvraag voor dit boek: wat is waanzin, hoe ziet je wereld er tijdens een psychose uit? In het boek koppelt hij zijn eigen psychotische ervaringen en die van anderen, kunstuitingen, cultuur en filosofische theorieën (o.a. Nietzsche, Foucault, Plotinus Sartre en Sloterdijk). Een rijk boek, dat aan het denken zet. Over het boek zijn vele recensies verschenen, daar ik naar verwijs, naast de introductie hieronder die op de site van de uitgever staat.

<http://www.lemniscaat.nl/Non-fictie/Filosofie/titels/9789047706328/Filosofie%20van%20de%20waanzin>

'Filosofie van de waanzin plaatst de waanzin waar deze thuishoort: niet tussen de suikerziektes en gebroken benen, zoals veel psychiaters ons willen doen geloven, maar tussen bijzondere ervaringen van wijsheid, mystiek en creativiteit.' Wouter Kusters

Wouter Kusters schreef een erudiet en diep doorleefd boek over de meest uiteenlopende waanzinnige ervaringen: van 'de dolle mens' van Nietzsche en de doorgedraaide danser Nijinski tot de misschien wel geniale gek bij u in de buurt. Daarbij plaatst hij de waanzin in een uitzonderlijk breed perspectief. Hij beschrijft tal van hoogtepunten in onze cultuur die frappante overeenkomsten vertonen met uitingen van waanzinnigen: filosofie van Plotinus, en Sloterdijk, mystiek van Meister Eckhart, literatuur van Aldous Huxley, kunst van M.C. Escher, muziek van The Doors, films als *The Truman Show* en *The Matrix*.

Tussen de beschouwingen door schrijft Kusters over de ervaringen en gedachten van degenen die al te vaak worden opgesloten in diagnoses, in klinieken, in de geestdodende taal van de psychiatrie. Het zijn hun stemmen die hier doorklinken. Kusters heeft zelf tot twee keer toe een psychotische episode doorgemaakt en weet waar hij het over heeft: filosofie kan ongemerkt in waanzin overgaan. En omgekeerd: uit momenten van waanzin ontstaat de mooiste filosofie.

Wat viel op:

Winnaar van de Socratesbeker voor beste filosofieboek van het jaar. Uit het juryrapport van de Socrates Wisselbeker: 'Met een fenomenale denkkraft, die

met recht af en toe aan het waanzinnige raakt - en dat is een understatement - geeft dit boek ons begrip van waanzin een nieuwe dimensie. (...) Een niet te evenaren boek, dat zowel binnen als buiten de filosofie en zeker ook in de psychiatrie een impact heeft die alleen maar groter zal worden. Magistraal!"

Over de schrijver:

zie: https://nl.wikipedia.org/wiki/Wouter_Kusters

Recensies/Extra:

<http://www.vn.nl/waanzin-is-geen-ziekte> Interview in VN 10 december 2014 van Carolina Lo Galbo met Wouter Kusters'(...) 'Er is helemaal geen revolutie gaande,' zegt hij. 'Want het achterliggende idee is nog steeds dat het om ziektes gaat. Daarmee neem je het taboe niet weg, maar maak je slachtoffers van mensen. Waanzin is geen ziekte.' (...)

'Een psychose kan wel uitgelokt worden door een hersenziekte of drugsgebruik, maar ontstaat vaak uit een zware crisis in de liefde of op je werk. Velen maken jong een psychose door waarin ze door hun bestaansgrond zakken. Als je aan de omgeving van zo'n jongere vraagt wat er aan de hand is, zal die zeggen: hij is gewoon in de war, hij heeft nachten niet geslapen omdat hij heeft liggen piekeren over de breuk met zijn vriendin. Een psychiater zegt dan: hij is niet in de war, hij is ziek.

Bij mij werd de psychose beide keren ingegeven door liefdesperikelen, cannabisgebruik en een filosofische zoektocht. Die vormden de basis van mijn vlucht ins Blaue hinein. Een psychose is een ontsnapping aan de kwellende werkelijkheid, een vlucht. En vervolgens ga je razendsnel oplossingen en antwoorden zoeken. Een psychose is geen ziekte maar een existentiële worsteling. In de waanzin ben je op een associatieve, ongecontroleerde manier bezig om de meest fundamentele vragen van het bestaan op te lossen. (...) 'Ik wil laten zien dat wat ik tijdens mijn psychoses zag erg lijkt op wat bejubelde filosofen als Plotinus, Sartre of Schelling gepubliceerd hebben,' zegt hij. 'Dat een psychose betekenisvol kan zijn. Waar houdt de filosoof op filosoof te zijn en wordt hij waanzinnig? (...)'

<http://www.tijdschriftvoorpsychiatrie.nl/issues/482/articles/10398>

http://www.npogezond.nl/tv-uitzending/g24_1547/Kusters-over-zijn-boek-Filosofie-van-de-Waanzin

<https://www.youtube.com/watch?v=PVAPTGR5-KI>

<http://www.lemniscaat.nl/Non-fictie/Filosofie/titels/9789047706328/Filosofie%20van%20de%20waanin>

André Klukhuhn, *NRC Handelsblad* 'Filosoof en ervaringsdeskundige Kusters schreef een uiterst boeiend boek - voor waanzinnigen, psychiaters en filosofisch geïnteresseerde lezers - over wanen van psychoten.'

Stijn Vanheule, *De Morgen* 'Filosofie van de waanzin is een heel bijzonder boek dat ook in de internationale literatuur nauwelijks een tegenhanger kent.'

Ann-Sofie Dekeyser, *De Standaard* 'De filosofie van Kusters brengt je in een bijzondere geestestoestand. In een niemandsland tussen compos mentis en gekte.'

Maarten Meester, *Filosofie Magazine* 'Indrukwekkend is hoe hij gedegen filosofisch onderzoek naar de waanzin mengt met zijn eigen en andermans verslagen van psychotische ervaringen. (...) Een tweede Socratesbeker voor Kusters waard.'